

Hieronder ziet u de vijf meest gestelde vragen van patiënten over de aanvullende hormoontherapie. Artsen hebben deze vragen beantwoord. Deze kaart kan u, uw naasten en uw behandelend arts helpen bij het gesprek over de keuze of u wel of geen aanvullende hormoontherapie volgt.

Behandel mogelijkheden →	U volgt de hormoontherapie wel	U volgt de hormoontherapie niet
Wat is het doel van deze hormoontherapie?	Het doel van hormoontherapie is het voorkomen van uitzaaiingen. Daarmee wordt de kans kleiner dat de borstkanker terugkomt en dat u daaraan overlijdt. Het effect van de hormoontherapie is voor iedereen anders. Dat hangt af van wat voor soort borstkanker u heeft en van het stadium. Uw arts bespreekt met u hoe groot het effect in uw geval kan zijn.	De kans dat de borstkanker terugkomt is groter als u de hormoontherapie niet volgt.
Wat gebeurt er in mijn lichaam tijdens de hormoontherapie?	U heeft een operatie met of zonder bestraling gehad, maar er kunnen nog onzichtbare tumorcellen in uw lichaam aanwezig zijn. Uw eigen hormonen kunnen deze onzichtbare tumorcellen laten groeien waardoor uitzaaiingen kunnen ontstaan. De hormoontherapie kan voorkomen dat dit gebeurt. Dit kan op meerdere manieren: <ol style="list-style-type: none"> 1. Door behandeling met tamoxifen kunnen uw eigen hormonen zich niet aan de tumorcellen binden. 2. Verschillende andere behandelingen remmen of blokkeren de aanmaak van uw eigen hormonen: <ol style="list-style-type: none"> a. Vóór de overgang worden uw eierstokken uitgeschakeld met injecties gosereline of leuproreline of met een operatie. b. Na de overgang wordt de aanmaak geremd door het slikken van medicijnen: letrozol, anastrozol of exemestaan. De arts bespreekt met u welke manier van behandelen voor u het beste werkt.	De groei van mogelijk nog aanwezige tumorcellen door uw eigen hormonen wordt niet afgeremd.
Hoe lang duurt de hormoontherapie?	De hormoontherapie duurt een aantal jaren. Bij de meeste patiënten 5 jaar, bij sommigen langer. Het is verstandig om binnen 2-3 maanden na de operatie, bestraling of chemotherapie te beginnen met de hormoontherapie. Heeft u veel bijwerkingen? Dan kan het zijn dat u wilt stoppen. Wilt u zwanger worden, dan moet u stoppen. Overleg dit altijd met uw arts. Soms worden de verschillende middelen afgewisseld. De arts overlegt met u hoe lang de hormoontherapie in uw geval zal duren en welk middel bij u de voorkeur heeft.	U profiteert het meest als u de hele behandeling afmaakt. Als u eerder stopt, blijft het opgebouwde effect van de behandeling bestaan. U heeft de medicijnen dan dus niet voor niets gebruikt.
Wat zijn mogelijke bijwerkingen, nu en later?	De bijwerkingen verschillen per persoon. Niet iedereen heeft last van bijwerkingen. Bijwerkingen lijken op overgangsklachten, zoals: opvliegers, slechter slapen, moe zijn, pijnlijke gewrichten, veranderingen in uw stemming zoals somberheid of een kort lontje, problemen met concentratie en geheugen. <ul style="list-style-type: none"> • Als u tamoxifen slikt, geldt ook: meer kans op vaginale afscheiding, trombose en longembolie. Als u dit medicijn lang slikt heeft u een iets grotere kans op baarmoederkanker, maar deze kans blijft erg klein. • Als u letrozol, anastrozol of exemestaan slikt, geldt ook: droge vagina en minder zin in seks. Als u de medicijnen lang slikt, kunt u botontkalking krijgen en een verhoogd cholesterol. Ook heeft u dan een iets grotere kans op hart- en vaatziekten. • Als uw eierstokken worden verwijderd, kan u niet meer zwanger worden. • Als u hormoontherapie volgt, mag u tijdelijk niet zwanger worden. • Heeft u veel last van bijwerkingen? Dan kunnen de medicijnen worden veranderd. 	Als u stopt met de hormoontherapie verdwijnen de bijwerkingen meestal. Worden de klachten na het stoppen niet minder? Dan komen ze waarschijnlijk niet door de hormoontherapie.
Hoe word ik begeleid?	Goede begeleiding is belangrijk. Het omgaan met klachten kan makkelijker zijn als u er over praat. <ul style="list-style-type: none"> • Elk jaar heeft u meestal 1 of 2 controles bij de arts of gespecialiseerd verpleegkundige. Daar is altijd ruimte om over bijwerkingen te praten. • Heeft u tussendoor vragen of problemen? Bel dan zelf uw arts of verpleegkundige. • Als u contact wilt met mensen die hormoontherapie hebben gehad, kijk dan op www.borstkanker.nl/stel-je-vraag 	U krijgt uw normale controles.